

ÅSNES KOMMUNE

ALKOHOLPOLITISKE RETNINGSLINJER

FOR

ÅSNES KOMMUNE

GJELDENDE FRAM TIL 30.09.2024

Innhold

1. Bakgrunn	3
2. Bevillingsperioden	3
3. Hovedtyper bevillinger.....	4
4. Før salgsbevilling kan gis, må følgende være oppfylt	4
5. Før skjenkebevilling kan gis, må følgende krav være oppfylt.....	5
6. Salgs- og utleveringstider	6
7. Skjenketider	6
8. Gebyrer	8
9. Kontroll.....	8
10. Internkontroll – Alkoholforskriften kapittel 9.....	11
11. Delegeringsreglementet vedtatt i kst.sak 046/2008 –.....	12

1. Bakgrunn

Kommunen skal utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan (Alk.lovens § 1-7d). Alkoholpolitiske retningslinjer inngår som en del av Åsnes kommunes ruspolitiske handlingsplan.

Målsettingen er å regulere tilgjengeligheten av alkohol, for derigjennom å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholforbruk kan medføre (Alk.lovens § 1-1).

Regulert tilgjengelighet anses som ett av de viktigste virkemidler for å redusere alkoholkonsumet.

De alkoholpolitiske retningslinjer skal sørge for at:

- a) skjenking og salg skjer på forsvarlig måte i henhold til alkoholloven
- b) kontroll med salgs- og skjenkebevillinger skjer på forskriftsmessig måte.

De nye vedtatte alkoholpolitiske retningslinjer gjelder f.o.m. vedtaksdato.

Alkoholpolitiske retningslinjer tas opp til rullering innen 30.09.2020 – følger bevillingsperioden.

2. Bevillingsperioden

Bevillingsperioden reguleres av Alkohollovens § 1-6.

Akohollovens § 1-6:

«Kommunal bevilling til salg av alkoholholdig drikk gruppe 2 og 3 kan gis for 4 år av gangen, og med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Kommunal bevilling til salg av annen alkoholholdig drikk enn nevnt i første ledd og til skjenking av alkoholholdig drikk kan gis for perioder inntil 4 år, og med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Slike bevillinger kan dessuten gis for en bestemt del av året, og for en enkelt bestemt anledning.

Kommunen kan beslutte at bevillinger etter første og annet ledd likevel ikke skal opphøre, men gjelde videre for en ny periode på inntil fire år med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Kommunen kan beslutte at ingen bevillinger skal opphøre eller fastsette nærmere retningslinjer for hvilke bevillinger det må søkes om fornyelse for. Ved fastsettelse av disse retningslinjene kan kommunen legge vekt på de samme forhold som ved behandling av ny søknad, jf. § 1-7a. Istedenfor krav om fornyelse kan kommunen endre eller fastsette nye vilkår for bevillinger i samme utstrekning som ved behandling av ny bevilling, jf. §§ 3-2 og 4-3.

Beslutninger etter tredje ledd kan bare fattes dersom kommunen etter kommunevalget har foretatt en gjennomgang av alkoholpolitikken i kommunen, herunder vurdert bevillingspolitikken.»

Åsnes kommune vurderer hvilke alternativ som benyttes ved hver enkelt søknad.

3. Hovedtyper bevillinger

Kommunen gir salgsbevilling for:

- Alkoholholdig drikk i gruppe 1 – (høyst 4.7 volumprosent) – til dagligvareforretninger etter søknad.
- Alkoholholdig drikk i gruppe 1, 2 og 3 til Vinmonopolet)

Kommunen gir skjenkebevilling for:

- Alkoholholdig drikk gruppe 1 (over 2.5 og høyst 4.7)
- Alkoholholdig drikk gruppe 2 (over 4.7 og mindre enn 22)
- Alkoholholdig drikk gruppe 3 (mellom 22 og 60)
- De som har serveringsbevilling i Åsnes, kan etter søknad få bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 1 – 2 og 3 dersom de øvrige vilkår oppfylles.

4. Før salgsbevilling kan gis, må følgende være oppfylt

- Styrer og stedfortreder må være fylt 20 år.
- Styrer og stedfortreder må oppfylle vandelskrav i forhold til alkohollovgivningen.
- Styrer og stedfortreder må ha dokumentert kunnskap om alkoholloven.
- Framlegge firmaattest.
- Fremlegge skatteattest som ikke er eldre enn 3 mndr. – bevillingssøker.
- Bevillingshaver og personer med vesentlig innflytelse på virksomheten vurderes etter skatte- og avgifts- og regnskapslovgivningen (Alk.lov § 1-7b). Med nærstående menes:
 - ektefelle eller person som vedkommende bor sammen med i ekteskapelige forhold.
 - slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje, samt søsken.
 - ektefelle til eller person som bor sammen med person som nevnt i nummer 2 i ekteskapslignende forhold.

Bevillingsgivers praktisering av forhold som fremkommer i skatteattest og attest fra skattefogden:

Restanser som overstiger følgende grenser medfører at bevilling **IKKE** skal gis:

Bevillingsavgift:	Ingen restanse godtas.
Forskuddstrekk:	Ingen restanse godtas.
Arbeidsgiveravgift:	Maksimum 1 termin forfalt, ikke betalt.
Merverdiavgift:	Maksimum 1 termin forfalt, ikke betalt.
Forskuddsskatt:	Maksimum 1 termin forfalt, ikke betalt.
Skatt, restskatt, resterende skatt:	Ikke eldre enn 3 måneder etter siste forfall.

Søkere som har godkjent nedbetalingsavtale og som i de siste to år har fulgt denne kan innvilges bevilling.

Status i forhold til skatter og avgifter vil bli rapportert i bevillingsperioden fra skatteoppkrever til saksbehandler.

Ved restanser varsler saksbehandler bevillingsinnehaver, som får en tidsfrist på å ordne forholdet, dersom ikke dette oppfylles, kan bevillingen inndras inntil restansene er innbetalt, jf alkohol lovens § 1-15 – Opplysnings og meldeplikt.

5. Før skjenkebevilling kan gis, må følgende krav være oppfylt

- Bestått etablererprøve – (serveringsloven) – gjelder for daglig leder / styrer.
- Styrer og stedfortreder må være fylt 20 år.
- Styrer og stedfortreder må oppfylle vandelskrav i forhold til alkohollovgivningen.
- Styrer og stedfortreder må ha kunnskapsprøven om alkoholloven.
Bestått kunnskapsprøve gjelder ikke ved tildeling av bevilling for en enkelt anledning og ambulerende bevilling.
- Framlegge firmaattest.
- Oversikt over lokaler som det søkes om skjenkebevilling for.
- Ved evt. bruksendring av lokaler – må det foreligge godkjenning etter plan- og bygningsloven.
- Opplysninger om planlagt matservering innendørs eller utendørs oppgis.
- Godkjenningsrapport av lokalene fra Mattilsynet.
- Framlegge skatteattest som ikke er eldre enn 3 mndr. – bevillingssøker.
Bevillingshaver og personer med vesentlig innflytelse på virksomheten vurderes etter skatte- og avgifts- og regnskapslovgivningen (Krav tilandel § 1-7b) .

Bevillingsgivers praktisering av forhold som fremkommer i skatteattest og attest fra skattefogden:

Restanser som overstiger følgende grenser medfører at bevilling **IKKE** skal gis:

Bevillingsavgift:	Ingen restanse godtas.
Forskuddstrekk:	Ingen restanse godtas.
Arbeidsgiveravgift:	Maksimum 1 termin forfalt, ikke betalt.
Merverdiavgift:	Maksimum 1 termin forfalt, ikke betalt.
Forskuddsskatt:	Maksimum 1 termin forfalt, ikke betalt.
Skatt, restskatt, resterende skatt:	Ikke eldre enn 3 måneder etter siste forfall.

Søkere som har godkjent nedbetalingsavtale og som i de siste to år har fulgt denne kan innvilges bevilling.

Ved vurderingen av en søknad om skjenkebevilling, kan det legges vekt på stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig (Alk.lovens § 1.7a)

Status i forhold til skatter og avgifter vil bli rapportert i bevillingsperioden fra skatteoppkrever til saksbehandler.

Ved restanser varsler saksbehandler bevillingsinnehaver, som får en tidsfrist på å ordne forholdet, dersom ikke dette oppfylles, kan bevillingen inndras inntil restansene er innbetalt, jf alkohol.lovens § 1-15 – Opplysnings og meldeplikt.

6. Salgs- og utleveringstider

- **Hverdager**
Alkoholholdig drikk med høyst 4.76 volumprosent fra **kl.08.00 - kl.20.00.**
- **Lørdager og dager før helligdager** **kl.08.00 - kl.18.00.**
Følger forretningens åpningstid.
Dagen før Kristi Himmelfartsdag **(som hverdager)**
- **§ 3-7.Tidsinnskrenkninger for salg og utlevering av alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol**
- Salg og utlevering av alkoholholdig drikk gruppe 1 kan skje fra kl. 08.00 til kl. 18.00. På dager før søn- og helligdager skal salget opphøre kl. 15.00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag.
- Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte salgssted innskrenke eller utvide tiden for salg i forhold til det som følger av første ledd. Salg og utlevering av drikk som nevnt i første ledd er likevel forbudt etter kl. 20.00 på hverdager, og etter kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag. Det kan bestemmes at salg ikke skal finne sted til bestemte tider på dagen eller på bestemte ukedager.
- Salg og utlevering av drikk som nevnt i første ledd skal ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai.

7. Skjenketider

Søndag til torsdag:

- Alk.drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 prosent **kl.12.00 – kl.24.00.**
- Alk.drikk med høyere alkoholinnhold enn 22 prosent **kl.13.00 – kl.24.00.**

Fredag og lørdag

- Alk. drikk med lavere alk.innhold enn 22 prosent **kl.12.00 – kl.02.30.**
- All alk.drikk med høyere alk.innhold enn 22 prosent **kl.13.00 – kl.01.00.**
- Skjenketid natt til 1.nyttårsdag, natt til skjærtorsdag, natt til langfredag, natt til 1.mai, natt til 17.mai, natt til 2.juledag, natt til 3.juledag, natt til 4.juledag, natt til 5.juledag, natt til 6.juledag **er de samme som for fredager og lørdager.**

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte skjenkested innskrenke eller utvide tiden for skjenking.

Skjenking av alkoholholdig drikk under 22 volumprosent er forbudt mellom kl.03.00 og 06.00.

Skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer er forbudt mellom kl.03.00 og 13.00.

Konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp.

På overnattingssteder (utleie av rom – ikke campinghytter) kan det skjenkes alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent til overnattingsgjester uten hensyn til begrensningene i alk.lovens § 4-4. Alkoholholdig drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol, kan bare skjenkes i den ordinære skjenketiden.

Skjenkingen til overnattingsgjester skjer utenfor overnattingsstedets ordinære skjenkesteder. For romservering og minibarer på overnattingssteder, kreves det at bevillingen spesifikt omfatter dette.

b. **Alle ukedager til sluttede selskap:**

- All alkoholholdig drikk **kl.13.00 - kl.02.00**
Gjelder kun til sluttede selskap.

For et lokale som har ordinær bevilling med fastsatt skjenketid alle dager, kan det ikke gis ambulerende skjenkebevilling med mindre det i bevillingen fastsettes skjenketider som ikke er overlappende.

Orientering til ansvarshavende for skjenking er utarbeidet og medsendes bevillingsbrevet.

Avgift kr.380.- (fom 01.01.2020) skal være betalt **før** selskapet avholdes.

c. **Spesielle arrangement:**

Når det gjelder søknader om skjenkebevillinger til **spesielle arrangement** gis utvidede bevillinger for enkeltanledning til de som fra før har skjenkebevilling i kommunen (en enkelt anledning gjelder arrangement fra 1 til 6 dager) for alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent – i avgrenset område ute eller i telt fra:

Torsdag	kl. 12.00 – kl. 01.30
Fredag og lørdag	kl. 12.00 – kl. 02.30
Søndag	kl. 12.00 – kl. 24.00

I søknaden oppgis antall sitteplasser ute og inne.

Det stilles krav om antall toaletter i forhold til antall sitteplasser.

Det forutsettes at søkere engasjerer skolerte vakter godkjent av lensmannen.

Krav om ansvar for avfallshåndtering og rydding etter stengetid.

d. **Idrettslokaler:**

Det gis ikke fast skjenkebevilling i idrettslokaler, men det kan gis skjenkebevilling forbindelse med festarrangement.

Grunnskoler:

I grunnskoler kan det ikke gis skjenkebevilling til sluttede selskap/ambulerende selskap – regulert i Opplæringsloven.

Barnehager:

I barnehager gis det ikke skjenkebevilling til sluttede selskap/ambulerende selskap – (dette er ikke regulert i "Lov om barnehager", men opptil den enkelte kommune).

Kiosker, gatekjøkkener og bensinstasjoner:

Det gis ikke skjenkebevillinger i kiosker, gatekjøkkener og bensinstasjoner.

e. **Uteservering – skjenketid:**

Alle ukedager:

Alk.drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 prosent

kl.12.00 – kl.24.00

Skjenkesteder må ha vakter godkjent av politiet.

f. **Spilleautomater / pengespill:**

Det forutsettes at innehaver av skjenkebevilling ikke installerer spilleautomater eller at det tillates noen form for pengespill i lokalene hvor det skjenkes alkohol. Brudd på forutsetningene medfører at bevillingen inndras.

8. Gebyrer

For bevilling til salg av alkoholholdig drikk i gruppe 1 og til skjenking av alkoholholdig drikk skal det betales et årlig bevillingsgebyr som beregnes i forhold til forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk (Alk.lov § 7-1).

Alkoholforskriften § 6-2 – justeres årlig år (og er pr. 01.01.2020):

Minimum avgift for salgsbevilling	kr.1.700.-
Minimum avgift for skjenkebevilling	kr.5.300.-
Ambulerende skjenkebevilling	kr. 380.-
For enkelt anledning (utvidet/endrede vilkår)	kr. 380.-

Fra alkoholforskriften § 6-3:

«Bevillingsmyndigheten fastsetter frister for bevillingshavers innsendelse av oppgave over forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk og innbetaling av gebyr. Ved årets utløp skal bevillingshaver sende inn oppgave over faktisk omsatt mengde alkohol. Dersom det foreligger et avvik mellom tidligere oppgitt forventet omsetning og faktisk omsetning, kan bevillingsmyndigheten foreta en etterberegning og et etteroppgjør.»

9. Kontroll

Kontroll med utøvelsen av kommunal bevilling tilligger kommunen (Alk.lov § 1-9). Åsnes kommune har fra 1998 engasjert privat firma til gjennomføring av kontroller.. Formannskapet fungerer som kontrollutvalg.

De fører kontroll om bevillingshaverne følger alkoholloven, vilkårene i bevillingen og kommunens retningslinjer for øvrig.

Bevillingsmyndigheten kan når som helst kreve tilgang til salgs- og skjenkestedets lokaler og regnskaper, herunder kreve å få nødvendige opplysninger om regnskap og drift fra bevillingshaver.

Bevillingshaver plikter uten erstatning eller vederlag å utlevere nødvendige vareprøver til bevillingsmyndigheten. (Alk.lovens § 1-9).

Overtredelse av bestemmelsene i lover og forskrifter medfører i.h.t alkohollovens § 1-8:

«Kommunestyret kan i bevillingsperioden inndra en bevilling for resten av bevillingsperioden, eller for en kortere tid dersom vilkårene i § 1-7b ikke lenger er oppfylt, eller dersom bevillingshaver ikke oppfyller sine forpliktelser etter denne loven eller bestemmelser gitt i medhold av denne. Det samme gjelder ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av annen lovgivning når bestemmelsene har sammenheng med denne lovs formål.»

Innføring av nasjonalt prikktildelingssystem fra 1.1.2016

Stortinget har vedtatt endringer i alkoholloven som gir Helse- og omsorgsdepartementet hjemmel til å fastsette **forskrift om inndragning av bevilling ved overtredelse av alkohollovens bestemmelser**. Lovendringen innebærer at det vil bli innført standardiserte reaksjoner for ulike typer overtredelser (prikkbelastningssystem). Endringene skal tydeliggjøre kommunenes ansvar for å reagere ved brudd på bevillingsvilkårene, og sikre likebehandling av bevillingshavere.

Helse- og omsorgsdepartementet har utarbeidet forskrift om endring i forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk m.v., som trer i kraft 1.1.2016. Det er departementets vurdering at et obligatorisk og nasjonalt prikktildelingssystem vil gi grunnlag for en mer effektiv oppfølging av regelbrudd, samtidig som det vil kunne føre til en betydelig forenkling av kommunens saksbehandling. For bevillingshavernes del vil et prikktildelingssystem også kunne innebære klare fordeler, særlig med hensyn til likebehandling og forutsigbarhet. Det vedtatte prikktildelingssystemet vil legge til rette for mer rettferdige konkurranseforhold og gi gode rammebetingelser for seriøse aktører.

Opptjeningstiden for prikktildelingene er satt til to år. Hvert salgs- og skjenkested skal kontrolleres flere ganger i året. Ved å sikre jevnlig kontroll i opptjeningstiden vil det være mulig å se om det har skjedd en positiv eller negativ endring i salgs- og skjenkestedets overholdelse av alkoholregelverket. Det vil også kunne virke skjerpende på bevillingshaver å vite at illeggelse av prikker ved neste kontroll kan føre til midlertidig inndragning av bevillingen. Prikkene vil foreldes løpende, fra den første overtredelsen som førte til at prikkene fant sted.

Totalt antall prikker som medfører inndragning er satt til tolv prikker. De enkelte brudd kan som utgangspunkt gi åtte, fire, to eller en prikk. På den måten vil i utgangspunktet ikke ett enkelt brudd alene kunne føre til inndragning. Dersom det bemerkes flere brudd i løpet av en kontroll som til sammen gir tolv prikker eller mer, vil dette imidlertid føre til inndragning. Dersom det foreligger skjerpende omstendigheter ved bruddet, vil det også kunne tildeles flere prikker etter den foreslåtte unntaksbestemmelsen, noe som etter omstendighetene vil kunne føre til inndragning grunnet ett enkelt forhold.

Følgende overtredelser skal kunne ilegges **åtte prikker** – som vil være det høyeste antallet prikker som kan tildeles i et normalt tilfelle:

- Salg og skjenking til mindreårige. Overtredelser av dette forholdet er å anse som en av de groveste overtredelsene av alkoholloven
- Brudd på bistandsplikten, dvs. bevillingshavers plikt til å yte bistand til personer som er ute av stand til å ta vare på seg selv og som framstår som hjelpeløse
- Brudd på kravet om forsvarlig drift
- Hindring av kontroll
- Følgende overtredelse skal kunne ilegges **fire prikker**:
 - Skjenking og salg til åpenbart påvirket person
 - Brudd på tidsbestemmelsene
 - Skjenking av alkoholholdig drikk med mer enn 22 volumprosent alkohol til personer mellom 18 og 20 år
 - Brudd på alderskravet for den som selger eller skjenker alkoholholdig drikk

Følgende overtredelser skal kunne ilegges **to prikker**:

- Åpenbart påvirket person i lokalet
- Mangler ved bevillingshavers internkontrollsystem

- Manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens fastsatte frist og manglende betaling innen kommunens fastsatte frist
- Brudd på regler om styrer og stedfortreder
- Gjentatt diskriminering
- Gjentatt narkotikaomsetning

Følgende overtredelser skal kunne ilegges **en prikk**:

- Brudd på reglene om alkoholfrie alternativer
- Brudd på reglene om plassering av alkoholholdig drikk på salgsstedet
- Brudd på reglene om skjenkemengde for brennevin
- Brudd på vilkår i bevillingsvedtaket
- Konsum av medbrakt alkohol
- Gjester tar med alkohol ut
- Brudd på reklameforbudet

Systemet skal tolkes slik at antall prikker som er angitt for overtredelse av en bestemt hendelse, skal legges til grunn uavhengig av om man finner ett eller flere brudd på den aktuelle hendelsen i en og samme kontroll. Ved funn av for eksempel to overtredelser av samme hendelse (likeartede brudd) på samme kontroll, skal antall prikker altså ikke dobles.

Inndragning av en bevilling er å anse som en administrativ reaksjon i form av et enkeltvedtak, og kan således påklages. Bevilling kan inndras når grunnlaget for å tildele bevillingen ikke lenger er til stede, eller regelverket for utøvelse av bevillingen ikke overholdes.

- Det kan tildeles færre prikker ved helt spesielle og formidlende omstendigheter. Det kan og tildelast flere prikker ved skjerpene omstendigheter.
- Ved tildeling av 12 prikker ila 2 år, skal bevillingen bli inndratt for et tidsrom på 1 uke.
- Ved tildeling av flere enn 12 prikker skal lengda på tidsrommet økes tilsvarende.
- Ved skjerpene omstendigheter kan lengden overstige en uke. I de mest alvorlige tilfellene: for resten av perioden.

10. Internkontroll – Alkoholforskriften kapittel 9

Den / de ansvarlige for virksomheten skal:

- a. ha oversikt over krav i bevillingen, alkoholoven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholoven som gjelder for virksomheten.
- b. sørge for at ansatte i virksomheten har tilstrekkelig kunnskaper og kompetanse til å overholde kravene til virksomheten, herunder kravene til internkontroll.
- c. ha oversikt over hvordan virksomheten er organisert og hvordan oppgaver og ansvar er fordelt.
- d. ha rutiner for å sikre overholdelse av krav i bevillingen, alkoholoven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholoven som gjelder for virksomheten.

- e. ha rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp avvik.
- f. foreta systematisk og regelmessig gjennomgang av internkontrollen.

Forskriften om internkontrollplikt trådte i kraft 01.01.2006.

11. Delegeringsreglementet vedtatt i kst.sak 046/2008 –

§ 1-7d	Alkoholpolitisk handlingsplan	
	-herunder tider for salg og skjenking	(kommunestyret)
§ 3-3	Fastsette høyeste antall vinmonopolutsalg	(kommunestyret)
§ 7-1	Fastsetting av bevillingsavgifter	(kommunestyret)
§ 1-6	Tildeling/inndragning av bevilling	(formannskapet)

Myndighet delegert til rådmannen:

- Innvilge ambulerende skjenkebevilling
- Bevilling for en enkelt bestemt anledning
- Skifte styrer og stedfortreder